

Vinets vagga 17/3 2022

Vinets vagga...

...ligger i det bergiga Kaukasus, där Europa möter Asien. De vinproducerande länderna i det här området har en mycket gammal tradition av vintillverkning. I vinsammanhang talar vi ofta om viner från "gamla världen" d v s Europa. I vinets vagga pratar vi snarare om "den antika världen".

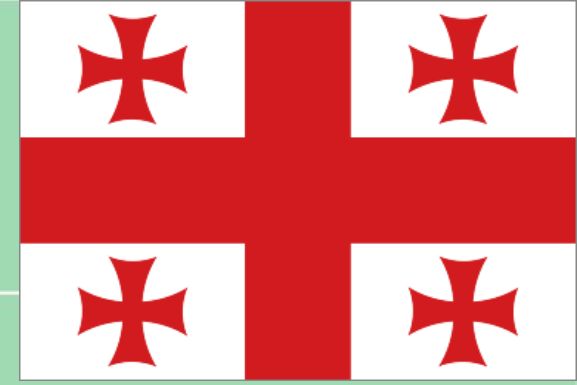
Kaukasus är en bergskedja i Kaukasien mellan Svarta havet och Kaspiska havet.

Kaukasus sträcker sig i nordvästlig-sydöstlig riktning och breder ut sig i Ryssland, Georgien, Azerbajdzjan, Armenien, Turkiet och Iran. Bergskedjan är uppdelad i två delar som ligger norr om, Stora Kaukasus, samt söder om, Lilla Kaukasus, det georgiska låglandet.

Här finns goda förutsättningar för vinodling - skyddande dalar och rik tillgång på vatten från källor och smältvatten från de höga bergen.

Kanske ska det i detta sammanhang nämnas att det inte bara är vinets vagga som står i kaukasusområdet. Arkeologin här visar på att även odling av spannmål kan härstamma härifrån och därmed också nya livsbetingelser – bofasthet och ett begynnande bondesamhälle.

GEORGIEN

N 40°

ADZARIEN

IMERETI

RACHA-LECHKHUMI

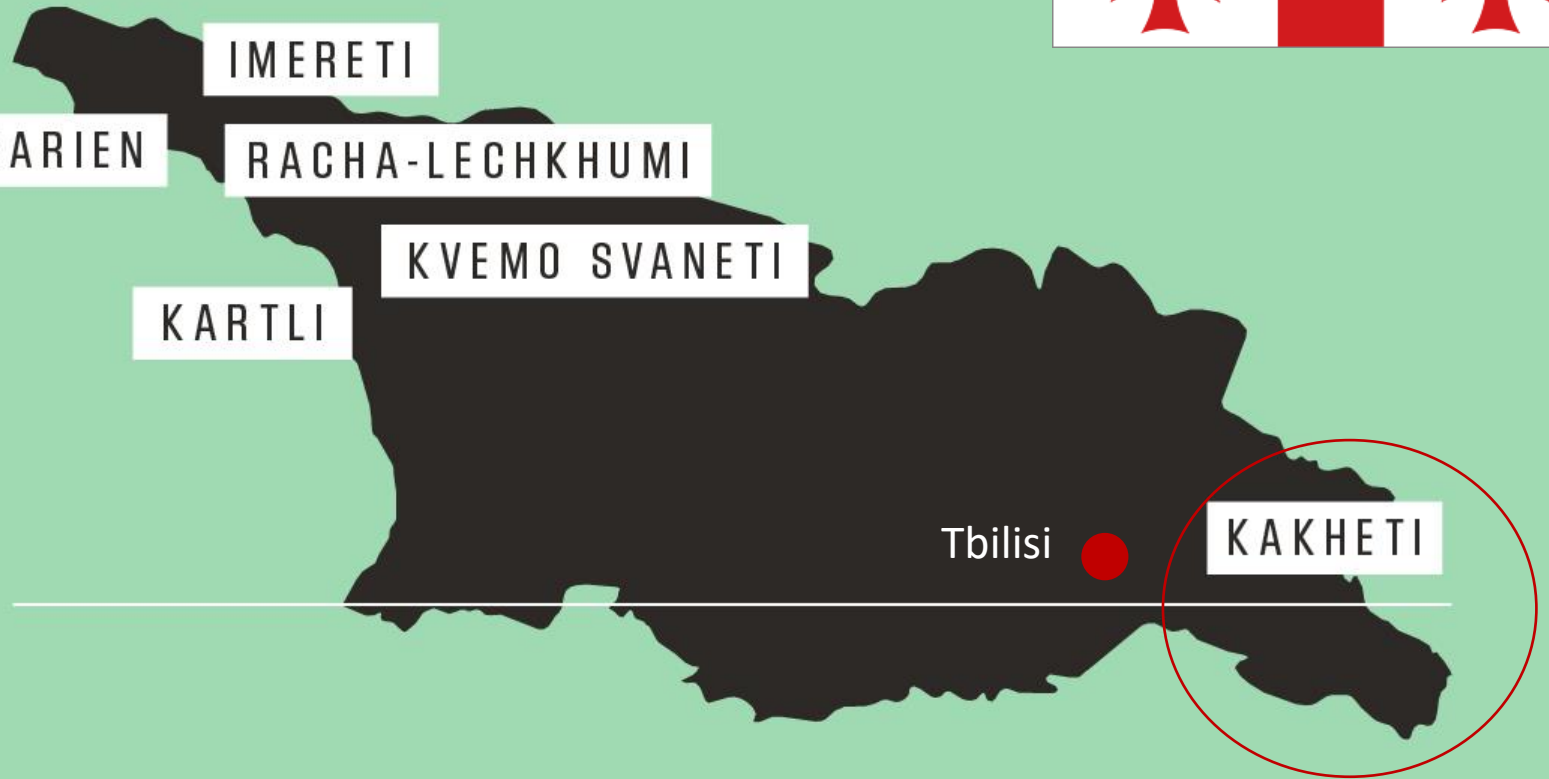
KVEMO SVANETI

KARTLI

Tbilisi

KAKHETI

N 41°

Georgien

I de västra delarna vid Svarta Havet är klimatet subtropiskt med långa, varma och fuktiga somrar och korta, milda vintrar. De centrala delarna utgörs av slättland som korsas av en bergskedja som löper i nord-sydlig riktning. Östra Georgien har ett kontinentalt klimat med varma, torra somrar och kalla vintrar. Här är den årliga nederbörden bara 300–600 mm per år, jämfört med 1 000–4 000 mm i väster. Kyla är inget hot, däremot kan vingårdarna drabbas av hagel.

Korta historiska fakta

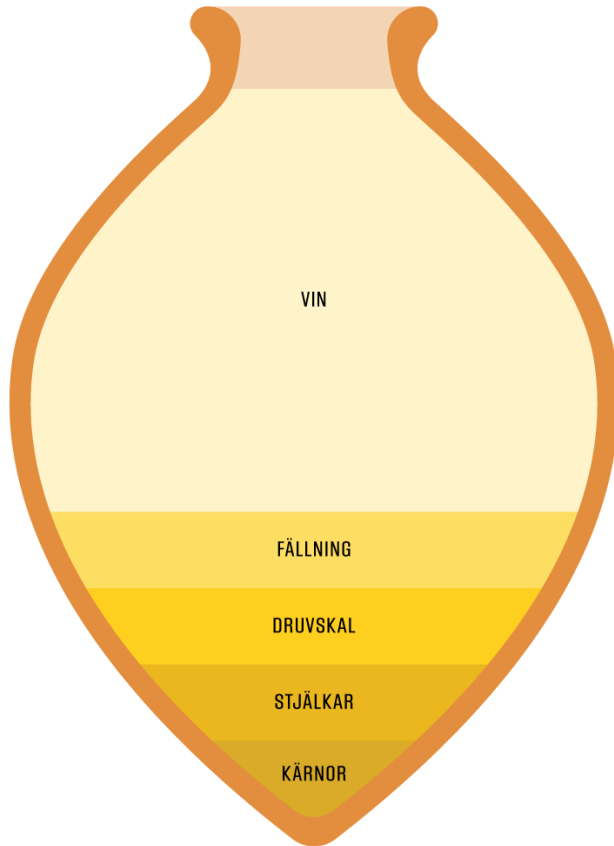
- Arkeologiska utgrävningar har hittat rester av vintillverkning i 8 000 år gamla lerkrus. De är det hittills äldsta fynden av vintillverkning som har hittats.
- Under sovjettiden var de georgiska vinerna eftertraktade.
- 1950-1985 - odlingsarealen tredubblades.
- 2006 - Ryssland stoppade import av georgiskt vin 2006.
- 2006 - ...Georgien söker nya exportmarknader och blickar västerut.

Lär dig mer om georgisk vinkultur och georgiska viner:

<http://houseofwinegeorgia.com/vara-produkter/>

Georgien

Qvevri

- Insidan är belagd med bivax.
- Rymmer mellan 20 till 10 000 liter
- Vanligaste storleken är på 800 liter.

Läs mer om qvevri:

<http://houseofwinegeorgia.com/georgisk-vinkultur/qvevri/>

Armenien

Armenien

Armenien ligger i södra Kaukasien. Ararat är armeniernas helig berg och berget, med Noas ark på toppen, är avbildat i mitten av Armeniens statsvapen. Ararat är egentligen ett helt bergsmassiv som sträcker sig från östra Turkiet, genom Armenien, Azerbajdzjan och in i Iran. Ursprunget är vulkaniskt och framför allt i regionen Vayots Dzor odlas vin i vulkanisk mark.

De armeniska vingårdarna i regel på 800-1500 meters höjd. Armenien har sina egna druvor som har anpassat sig efter landets tuffa klimat. Drygt 80% procent av allt armeniskt vin produceras i regionerna Ararat och Armavir. Här är landskapet förhållandevis slätt och böljande. Regionerna Vayots Dzor och Aragatsotn - mer berg och djupa dalar och producerar väldigt spännande armeniskt vin av mycket hög kvalité. Druvan Areni har sin hemvist i Vayots Dzor, där några av de allra bästa armeniska vinerna produceras.

Under Sovjettiden dikterade centralmakten att:

- Armenien skulle göra brandy av sina vindruvor (medan Georgien skulle fortsätta producera vin)
- Armeniens historiska arv och kunskap om vinproduktion slogs därmed i spillror.
- Efter Sovjets sammanbrott följde ett kaotiskt 1990-tal
- Armenien har gjort en storstilad comeback och räknas idag som kanske det mest spännande vinlandet i världen.

Turkiet

Framför allt sydöstra Anatolien

Turkiet

Turkiet har producerat vin i årtusenden, men har aldrig haft någon storskalig inhemsk produktion. Turkiet är ändå en av världens största producenter av vindruvor, där det mesta är bordsdruvor och russin. Det finns fler än 1500 namngivna druvsorter, varav 800 är genetiskt olika. De turkiska druvor som är mest lämpliga för vinframställning är Bogazkere och Okuzgozu som odlas i östra och sydöstra Anatolien. Turkiska viner tenderar att ha en solid och välbalanserad syra med bra fruktsmak och fungerar bra med ett antal rätter.

Marknadsföring av alkohol olagligt i Turkiet sedan 2013 och omfattar allt ifrån reklam till vinprovningar. Det har stoppat vinindustrins inhemska tillväxt, så många producenter söker nu istället framgång på internationella marknader. Vinproduktionen är stadigt växande och producerar idag viner som vinner internationella utmärkelser. Det finns cirka 140 registrerade vinproducenter i Turkiet. De fyra största producenterna producerar cirka sex till åtta miljoner liter vardera.

UKRAINE

Kiev

Lviv

Kharkiv

Zaporizhzhia

Lugansk

Donetsk

Zaporizhzhia

Simferopol

Sevastopol

BLACK SEA

G

A

T

Ukraina

Under 4:e århundradet f.Kr. tog Ukrainas vinkultur sin början. Pressar och amforor har hittats från denna period. Vinodling i norra delen av landet (runt Kyiv och Chernihiv) startade på 1100-talet av munkar.

År 1783 under Katarina II. (1729 - 1796) blev Krim en del av det ryska kejsardömet.

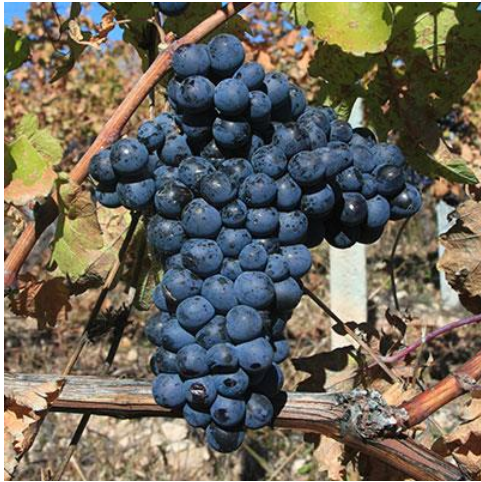
Mikhail Vorontsov upprättade en stor vingård nära Jalta år 1820. Forskningsinstitutet Magarach grundades sedan 1828. Grundaren av den berömda bubbelvinet är prins Lev Golitsyn, som för första gången tillverkade rysk "champagne" efter Krimkriget (1854-1856) på sin egendom Novyj Svet nära Jalta. Under sovjettiden var Ukraina den största leverantören av viner i Sovjetunionen.

År 1986 förstördes cirka 800km² av vinodlingarna, när Michail Gorbatsjov startade en kampanj för begränsning av konsumtionen av alkohol i Sovjetunionen. Den moderna staten återställer sin vinproduktion, och resultatet av dessa ansträngningar är en ökning av produktionen av ukrainskt vin och dess export till andra länder i världen. För närvarande, mars 2022, ligger all produktion nere på grund av kriget.

Druvorna

Areni - Armenien

- Påverkades aldrig av vinlusen - tack vare geografisk isolering och det hårda klimatet
- tjocka skal skyddar den från sommarsol och klimatet på hög höjd.
- Vinstockarna trivs bäst på 1200-1500 meters höjd i vulkanisk stenig jordmån i Vayots Dzor.
- Små och söta druvor
- Sägs påminna om Pinot Noir och möjligen Nebbiolo, men är i regel lite kraftigare och fruktigare.

Kangun - Armenien

- Kangun betyder **fast och stabil** på armeniska.
- Druvklasen är stor och tjock med halvstora druvor.
- Gulgrön med svaga bruna nyanser.
- Tålig mot både sjukdomar och frost
- Anses vara “bråkig” och det är en konst att uppfostra den till ett balanserat vin.
- Vinerna ger ofta en rejäl blommig doft med toner av tropiska frukter.
- Kraftfull smak med tropiska frukter, röda äpplen, päron, fläder, blommig och smörig.
- Odlas i regel på slätterna i västra Armenien vid bergen Ararat och Aragats, i regionen Aragatsotn.

Saperavi - Georgien

- Kungen av alla georgiska ursprungliga druvsorter.
- Intensiv färg i både skal och fruktkött
- Mognar i september och skördas till slutet av oktober.
- Skörd upp till 10 ton/hektar.
- Ger djupröda kraftfulla viner med fruktighet, syra och tanniner.
- Lagringsdugliga viner

Rkatsiteli - Georgien

- Dominerar de gröna druvorna som växer i Östra Georgien, region Kakheti
- Mognar i slutet av september/ början av oktober
- Skördar upp till 7-8 ton/hektar.

Boğazkere- Turkiet

Mörkröd rik druva

- Små druvor med tjockt skal.
- Trivs i varmt klimat men tål kyla.
- Vinerna har ofta hög syra och kan ge få en del restsötma. De har ofta tydliga tanniner och ett jordigt anslag

Vinerna

VINSKANKARNA
Chateau de Sauternes
minst 100% Sauternes
1971
Sauternes
minst 100%

Sauternes / Saut blanc
2000

Fura Mos hár
berny

Primer
Sauternes

Argáng 1971
Vin Moulin Touchais

Argáng 2000

Berryland Rkatsiteli/cider

Druva: Rkatsiteli samt äpplen

Område: Makarisvska Buda, Kyiv

- En utav Ukrainas högst ansedda cider- och mjödtillverkare
- Grundat 2017 av oenolog Vitalii Karvyha
- Jäst i flaskan

I dag är alla ukrainska produkter i sortimentet på Systembolaget slutsålda. Samtliga kommer från producenten Berryland som ligger drygt 60 kilometer väster om huvudstaden Kyiv. Berryland producerar cider och mjöd som är riktigt bra.

Ukraina

GLAS 1

Armenien

Nr 70222 Van Ardi Kangon, 2020 139:-

Druva: Kangun

Område: Aragatsotn

Smörig med mycket aromer, fruktig sötma och mineraler.

Passar till kyckling och kraftigare fiskrätter, gärna fiskgryta eller rökt fisk.

Varuzhan Mouradian

GLAS 2

Armenien

Nr 51302 Tushpa Kangun 2019 138:-

Druva: Kangun
Område: Ararat

Fruktigt med toner av citrus. Doft av vit melon, päron, kaprifol, vanilj. Mjukt, syrligt och lite spritigt, lite apelsin i smaken.

Mihran Manasserian

GLAS 3

Armenien

Nr 74341 Van Ardi 2019 179:-

Druva: Areni 40 %, Kakhet 30 %, Haghtanak 30%.

Område: Ararat

Fruktigt med toner av citrus. Doft av vit melon, päron, kaprifol, vanilj. Mjukt, syrligt och lite spritigt, lite apelsin i smaken.

Ekfatslagrad 4 månader, handplockade druvor. Mjukt bärig tack vare Areni-druvan, druvorna Kakhet och Haghtanak ger tanniner. Smaker av svartpeppar, syrliga körsbär, mörk choklad och svart vinbär på slutet. Lång eftersmak! Tål att lagras.

Passar till det mesta kött, gärna lite mustigare mat överlag.

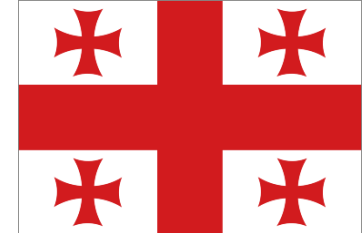
Nr 72767 Shiluh Manastir, 2017 169:-

Druva: Bogazkere – sägs påminna om Tannat
Område: Södra Anatolien

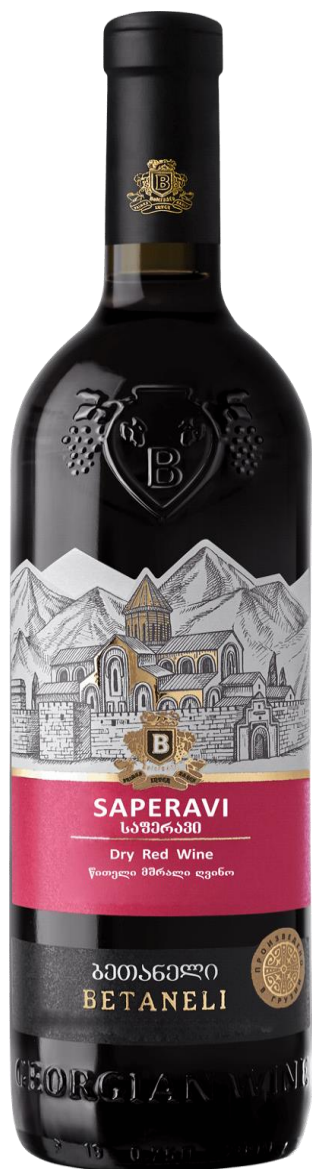
Fruktig smak, inslag av plommon, björnbär,
kryddor, svarta vinbär och färska örter.

Serveras vid cirka 18°C till rätter av lamm- eller
nötkött.

GLAS 5

Georgien

Nr 54919 Betaneli Saperavi, 2018 94:-

Druva: Saperavi
Område: Kakheti

Mörka bär; plommon, svarta vinbär, bigarrå. Rätt tanninrikt.

”Bra gott vin som är blandning av torrt och dessertvin, mkt trevligt, oklart vilken mat man ska ha till.”

Armenien

Armenien

Nr 74708 Old Bridge Areni Reserve, 2017 268:-

Druva: Areni

Område: Vayots Dzor

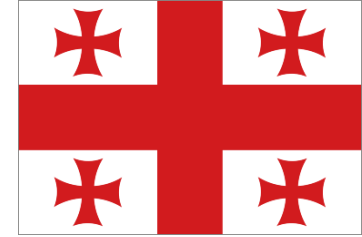
Ek, tobak, choklad, blyerts och tdrä. Röd frukt. Jordiga toner av läder och rök.

Utmärkt till rött eller grillat kött, vilt, stekar, ost.

Armen Khatalyan

MATVIN

Georgien

Nr 2201 Rustaveli Qvevri 2020 149:-

Druva: Saperavi

Område: Kakheti

Nyanserad, kryddig, fruktig smak. Inslag av mörka körsbär, peppar, plommon, skogshallon och lavendel.

Vinet är framställt i en qvevri där musten har fått jäsa i fem månader tillsammans med druvskalen.

Serveras vid 16-18°C till rätter av lamm- eller nötkött.

Kvällens viner

- Berryland Rkatsiteli/cider. Ukraina
- GLAS 1 - Nr 70222 Van Ardi Kangon, 2020, 139:- Armenien
- GLAS 2 - Nr 51302 Tushpa Kangun 2019, 138:- Armenien
- GLAS 3 – Nr 74341 Van Ardi 2019, 179:- Armenien
- GLAS 4 - Nr 72767 Shiluh Manastir, 2017, 169:- Turkiet
- GLAS 5 - Nr 54919 Betaneli Saperavi, 2018, 94:- Georgien
- GLAS 6 - Nr 74708 Old Bridge Areni Reserve, 2017, 268:- Armenien
- MATVIN - Nr 2201 Rustaveli Qvevri 2020, 149:- Georgien

2020 VINTAGE
Apples
From organic trees
Kvartitelli
Cider
750 ml (25.36 fl. oz.)
BERRYLAND

VanArdi
Kangaroo
2020

TUSHPA
2018
KAPETI
KAPETI VINEYARD
Kvartitelli

VanArdi
2018
Dry red wine
Lush blend

shiluh manastir
2018
Dry red wine
Lush blend

SAPERAVI
2017
Dry Red Wine
Lush blend
BETANELI

OLD BRIDGE
2017
Dry Red Wine
Lush blend

RUSTAVELI
13124
RUSTAVELI
2017
Dry Red Wine
Lush blend
SAPERAVI OVEVRI
2017
Dry Red Wine
Lush blend